LEDNICKO-VALTICKÝ AREÁL
urbanistická studie
II. etapa

(k.ú. Lednice, Valtice, Hlohovec, Nejdek u Lednice, část k. ú. Břeclav, Bulhary, Ladná, Podivín, Rakvice, Sedlec, Poštorná, Charvátská Nová Ves, Přítluky, Úvaly)

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Část 3 – Dopřesnění nadregionálních, regionálních a lokálních prvků ÚSES

Pořizovatel: Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu

Zpracovatel: AR projekt s.r.o., Hviezdoslavova 1183/29a, 627 00 Brno
HBH projekt, spol. s r.o., Kabátníkova 216/5, 602 00 Brno

Vedoucí a zodpovědný projektant: Ing. arch. Milan Hučík, autorizace ČKA 02 483
Zodpovědný projektant ÚSES: Ing. Jitka Suchomelová, autorizace ČKA 02 375
Zodpovědný zpracovatel posouzení ekologické únosnosti: Mgr. Tomáš Šikula, autorizace MŽP ČR č.j. 8175/1488/OIP/03

Číslo zakázky: 10/05/72
Datum zpracování: 12/2005

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Urbanismus: Ing. arch. Milan Hučík
Ing. arch. Pavel Klein
Ing. arch. Gabriela Konečná

Posouzení ekologické únosnosti: Mgr. Jiří Bakeš
Mgr. Tomáš Šikula

Ochrana přírody, ekologie: Ing. Jitka Suchomelová

Ochrana památek: Ing. arch. Michal Leskovjan
Lukáš Mašta

Rozbor krajinného rázu: Ing. Jitka Suchomelová
Ing. arch. Milan Hučík

Digitalizace: Ing. arch. Gabriela Konečná
Lukáš Mašta
Veronika Hučíková

OBSAH STUDIE

0. Úvodní zpráva: obsah studie, metodický přístup

1. Posouzení ekologické únosnosti rozvojových záměrů ze schválených ÚPD obcí LVA ve znění doplňků a změn
   - Průvodní zpráva
   - Výkresy v měřítku 1:10.000, vloženy v průvodní zprávě

2. Rozbor krajinného rázu
   - Průvodní zpráva
   - Výkres č. 2 „Rozbor krajinného rázu“ v měřítku 1: 25 000

3. Dopřesnění nadregionálních, regionálních a lokálních prvků ÚSES
   - **Průvodní zpráva**
   - **Výkres č. 3 „Dopřesnění nadregionálních, regionálních a lokálních prvků ÚSES“ v měřítku 1: 10 000**

4. Posouzení zastavitelnosti území a podmínky pro zástavbu
   - Průvodní zpráva
   - Výkres č. 4 „Posouzení zastavitelnosti území a podmínky pro zástavbu“ v měřítku 1: 10 000

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Část 3- Dopřesnění nadregionálních, regionálních a lokálních prvků ÚSES

Obsah:

1. Úvod
2. Biogeografická diferenciace území
3. Územní systém ekologické stability
   - 3.1 Nadregionální ÚSES
     - 3.1.1. Nadregionální biocentra na území LVA
     - 3.1.2. Nadregionální biokoridory na území LVA
   - 3.2 Regionální ÚSES
     - 3.2.1. Regionální biocentra na území LVA
     - 3.2.2. Regionální biokoridory na území LVA
   - 3.3 Lokální ÚSES
4. Změny vymezení prvků ÚSES
5. Závěr
6. Použitá literatura, podklady
7. Tabulková část

1. ÚVOD

Součástí urbanistické studie Lednicko-valtického areálu, II.etapa, je také upřesnění územního systému ekologické stability. Vymezení jednotlivých prvků ÚSES vychází z již zpracovaných dokumentací. Návrh nadregionálního a regionálního územního systému ekologické stability je převzatý z Generelu regionálního a nadregionálního ÚSES na území Jihomoravského kraje (AGERIS, 2003), vycházejícího z Územně technického podkladu nadregionálních a regionálních ÚSES ČR (1996). Návrh lokálního územního systému ekologické stability navazuje na návrh prvků ÚSES vyššího řádu. Vychází ze zpracovaného generelu ÚSES, územních plánů obcí a sídelních útvarů a jejich změn a ze zpracovaných komplexních pozemkových úprav některých obcí (k. ú. Hlohovec).

Při analýze podkladů byly vyhodnoceny jednotlivé nesrovnalosti, především v návaznosti jednotlivých prvků ÚSES a v jejich typizaci úrovně (nadregionální, regionální, lokální) na hranicích katastrálních území a ve vztahu k prvkům ÚSES vyššího řádu. V návrhu jsou provedeny změny tak, aby byla vytvořena funkční síť na celé ploše LVA. V některých katastrálních územích došlo ke změnám, které jsou v rozporu s platnou územně plánovací dokumentací.

2. BIOGEOGRAFICKÁ DIFERENCIACE ÚZEMÍ

Jednou ze základních skupin podkladových informací nezbytných pro návrh ÚSES je biogeografické členění území, prostorově vyjadřující přirozené podmínky pro existenci organismů a jejich společenstev v krajině.

Lednicko-valtický areál se rozkládá ve dvou biogeografických regionech Panonské provincie: 4.2 Mikulovském regionu v jižní části území a 4.5 Dyjsko-moravském bioregionu v části severovýchodní. Dělícím rozhraním je jižní hranice aluvia řeky Dyje, která prochází územím ve směru od severozápadu k jihovýchodu a kopíruje přibližně komunikaci Bulhary - Lednice - Břeclav (viz. výkres 3.1, 3.2). V Poštorné se hranice stáčí k jihu a přibližně kopíruje vrstevnici 170 m n.m.

Provincie panonská
- 4. Podprovincie Severopanonská
  - 4.2. Mikulovský bioregion
  - 4.5. Dyjsko-moravský bioregion

Biogeografický region (bioregion) je individuální jednotkou biogeografického členění krajiny na regionální úrovni. V rámci bioregionu se vyskytuje identická vegetační stupňovitost. Biocenózy bioregionu jsou ovlivněny jeho polohou a mají charakteristické chorologické rysy, dané zvláštnostmi postglaciální geneze flóry a fauny. V rámci bioregionu se tak většinou již nevyskytují jiné rozdíly v potenciální biotě než rozdíly způsobené odlišným ekotopem. Bioregion je vždy vnitřně heterogenní, zahrnuje charakteristickou mozaiku nižších jednotek - biochor a skupin typů geobiocénů. Bioregion je převážně jednotkou potenciání bioty, nevychází tedy z aktuálního stavu krajiny, zpravidla však má specifický typ a určitou intenzitu antropogenního využívání. Bioregiony tak, stručně řečeno, zahrnují zpravidla výrazně odlišné krajiny. Plocha bioregionu dosahuje přibližně 10^2 - 10^3 km^2.

Biochora je vyšší jednotkou typologického členění krajiny v hierarchii biogeografických jednotek užívaných pro územní systémy ekologické stability (ÚSES). Biochora se vyznačuje svébytným zastoupením, uspořádáním, kontrastností a složitostí kombinace skupin typů geobiocénů (STG). Tyto vlastnosti jsou podmíněny kombinací vegetačního stupně, substrátu a reliéfu. Strukturální znaky jsou natolik výrazné, že je možno vymezit biochory a územně je odlišit od biochor jiných vlastností. Biochora tedy vychází z potenciálních podmínek krajinné sféry, zpravidla se však

vyznačuje i svébytným zastoupením aktuálních biocenóz. Velikost jedné biochory je zpravidla v intervalu 1 -10^2 km^2.

Jednotlivé biochory jsou sdružovány na základě jejich podobnosti do typů biochor.

4.2. Mikulovský bioregion

Bioregion leží na jihu Moravy, zabírá geomorfologický celek Mikulovská pahorkatina, Dunajovické vrchy a Valtickou pahorkatinu. Bioregion se v území Lednicko-valtického areálu uplatňuje v geomorfologickém celku Valtická pahorkatina. Jádrem bioregionu je zejména Mikulovská pahorkatina, která se zájmového území dotýká na jeho západní hranici, především v prostoru katastrálního území obce Sedlec. Typická část bioregionu je tvořena členitou pahorkatinou na vápnitých třetihorních sedimentech a vysokým bradlem jurských vápenců.

Vegetačními jednotkami jsou převážně teplomilné, šípákové doubravy a skalní stepi, na mírnějších svazích a úpatích dubo-habrové háje. Typicky je zde vyvinut 1. dubový vegetační stupeň, na severních svazích je 2. a 3. vegetační stupeň.

Bioregion leží v termofytiku ve fytogeografickém okrese 17. Mikulovská pahorkatina a v malé části fytogeografického podokresu 18a Dyjsko-svratecký úval (oblast Bořího lesa a nivy Včelínku).

Potenciálně se zde vyskytují panenské dubohabřiny *(Primulo veris - Carpinetum)*, na konvexních tvarech velmi často teplomilné doubravy *(Quercion pubescenti-petreae*, zejména asociace *Pruno mahaleb - Quercion pubescentis* a *Corno - Quercetum*), na píscích Bořího lesa doubravy blízké asociaci *Carici fritschii - Quercetum roboris* ze svazu *Aceri tatarici -Quercion*. V nivách potoků jsou luhy asociace *Pruno - Fraxinetum*, místy bažinné olšiny *Alnion glutinosae* (Nesyt). K výjimečným společenstvím primárního bezlesí patří komplex vegetačních jednotek slaných luk a brakických mokřadů (svaz *Scirpion maritimi*) na halinních půdách, přecházející ve vodní vegetaci.

Místy je zachována přirozená náhradní vegetace xerotermních trávníků svazů *Festucion valesiacae a Cirsio - Brachypodion pinnati*, v Bořím lese i *Koelerio - Phleion phleiodis*. V nivách potoků a v okolí rybníků se lokálně vyskytují rákosiny a komplexy mokřadní a vodní vegetace (*Phragmition communis, Caricion grácii is, Potamion lucentis a Batrachion aquatilis*), na obnažených rybničních dnech vegetace svazu *Nanocyperion flavescentis*, v nivě Včelínku donedávna i slatiny (*Caricion davallianae*). Na několika místech jsou zachovány fragmenty halofilních společenstev. Charakteristický je výskyt společenstev teplomilných plevelů (*Caucalion lappulae*).

Současné využití regionu je velmi pestré, častou formou využití krajiny jsou pole, vinice, listnaté lesy, bory na píscích, skalní a stepní lada, rybníky s rákosinami.

Hranice bioregionu jsou výrazné. Sousední Dyjsko-moravský bioregion je charakterizovaný údolními nivami.

Na sledovaném území jsou v Mikulovském bioregionu vylišeny tyto biochory:

1BE Erodované plošiny na spraších

Typ navazuje ve členitějším reliéfu na **1RE**. Vyskytuje se především na okrajích úvalů, kde roviny přecházejí do pahorkatin. Dominují plošiny, k okrajům se strměji svažující do údolí. Vyšší strmější svahy byly zterasovány ve schodovitou krajinu – důsledek socialistického zemědělství.

Substrátem je karbonátová spraš velmi proměnlivé mocnosti. K charakteristickým rysům typu patří výstupy podložních hornin na svazích a vrcholcích. Převážně je tvoří neogenní sedimenty (vápnité jíly, písky).

Půdy jsou na členitějším reliéfu různě hluboké a různých typů. Více také podléhaly erozi a často až na povrch vystupují vápnité spraše nebo slíny. Na strmějších svazích převažují proto karbonátové černozemě, na plošinách a plochých svazích typické černozemě. Zrnitostně jsou to těžší střední půdy, s barvou od okrové po tmavohnědošedou. V lesích jsou udávány hnědozemě, na výchozech skalních hornin lehčí kambizemě, světle hnědé barvy.

Klima je velmi teplé a suché (T4), pouze se slabými přízemními inverzemi, zato se silnou větrností. Vlivem členitějšího reliéfu se teplotně a fenologicky odlišují svahy jižní a severní, které náleží již do 2. vegetačního stupně. Zvláště na jižních svazích a výchozech skalního podloží nebo písků jsou vhodné podmínky pro xerotermofyty.

Na konvexních jižních svazích se objevují ostrůvky bohatých submediteránních šípákových doubrav svazu *Quercion pubescenti-petraeae* (dřínové doubravy - *Corno-Quercetum*). Pro konkávní tvary jsou charakteristické panonské prvosenkové dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*) a zřejmě i ostřicové dubohabřiny (*Carici pilosae-Carpinetum*). Na odlesněných místech najdeme teplomilné trávníky svazu *Bromion*, omezeně drnové stepi svazu *Festucion valesiacae*.

1Db Podmáčené sníženiny na bazických zeminách

Sníženiny jsou zpravidla velmi široké a ploché, rovinné. Většinou zahrnují i širší zasolené, dlouho nezaplavované luhy.

Sníženiny se vyvinuly převážně na neogenních slínech a fluviálních sedimentech z nich pocházejících, vzácněji na jílovitém flyši.

Půdy jsou díky výstupu podzemních pramenů nasycených solemi a také vlivem suchému klimatu zasolené. V jádrech depresí to jsou zpravidla solončakové černice, na sušších okrajích solončakové pelické černozemě. Jsou to těžké půdy hnědočerné barvy. V lesích jsou udávány fluvizemě, gleje, pararendziny a snad mylně i hnědé půdy kyselé.

Klima je velmi teplé a suché (T4). Vlivem depresní polohy jsou zde silnější teplotní inverze, které spolu s vlhčími půdami omezují existenci teplomilné a suchomilné bioty.

Přirozené lesní porosty se prakticky nezachovaly, potenciálně stanoviště odpovídají na vlhčích místech nejspíše olšovým jaseninám (*Pruno-Fraxinetum*), na sušších stanovištích mozaice panonských prvosenkových dubohabřin (*Primulo veris-Carpinetum*) a panonských teplomilných doubrav ze svazu *Aceri tatarici-Quercion* (nejspíše *Quercetum pubescenti-roboris*). Náhradní stanoviště s polopřirozenou vegetací zaujímají různé typy subhalofilní a halofilní vegetace z podsvazu *Loto-Trifolienion* a (diferenčně) svazů *Scorzonero-Juncion gerardii*, *Cypero-Spergularion salinae* a *Festucion pseudovinae*.

Typ poskytoval nejvyhraněnější prostředí pro halofytní biotu u nás, vlivem odvodnění a zornění však tato biota téměř vymizela.

Pole jsou rozsáhlá, odvodněná, rozčleněná příkopy zarostlými rákosem. Lesy jsou vzácné, v bioregionu 4.2 jsou též pobřežní a potoční olšiny, vrbiny, na sušších stanovištích akátiny. Charakter lužních lesíků mají porosty v NPR Lednické rybníky Po odvodnění byly místy v polích vysázeny dlouhé přímé větrolamy (jasan, javor klen, topol, keře).

Do 50. let zabíraly louky ještě asi 10 % plochy typu. Po odvodnění byly rozorány a zanikly tak unikátní lokality halofilní bioty. Zcela ojediněle přežívají odolnější druhy na malých chráněných

mokřadech, většinou na okrajích rybníků. Chráněny jsou hlavně v Mikulovském bioregionu (4.2); nejznámější je NPR Slanisko u Nesytu. Louky jsou součástí i NPR Lednické rybníky.

Vodních ploch je relativně hodně. V Mikulovském bioregionu (4.2) je soustava velkých rybníků, s největším moravským rybníkem Nesytem. Jsou jako hnízdiště vodního ptactva chráněny v NPR Lednické rybníky.

1PB Pahorkatiny na slínech

Nachází se na vyšších jižních svazích kopců v Mikulovském a Hustopečském bioregionu, kde převýšení svahů bývá 60-130 m. Svahy jsou zpravidla rozčleněny úpady a některé jsou velmi příkré. Často se vyskytuje sprašový pokryv velmi proměnlivé mocnosti. Hojné jsou sesuvy, některé velmi mohutné a výjimečně se objevují i výraznější prameniště. Některé kopce byly v 80. letech zterasovány.

Slíny mívají vložky rozpadavých vápnitých pískovců a vzácně i několik metrů mocné pevné vrstvy pórovitých vápenců, např. na hřbetě západně od Valtic v Mikulovském bioregionu (4.2). Tyto vápence byly těženy v malých, dnes opuštěných lomech.

Převažují karbonátové černozemě s proměnlivou vrstvou humusu, takže na konvexních tvarech často vystupuje světlé podloží. Půdy jsou na spraších zrnitostně "střední", na slínech těžší střední až těžké, hnědočerné až bílé barvy. V lesích jsou udávány hnědozemě, na spraších luvizemě i hnědozemě černozemní. Na výchozech vápenců u Valtic jsou tmavohnědé rendziny.

Klima je velmi teplé a suché (T4), v detailu se projevuje rozdílné ozáření svahů, na dně úpadů a při úpatích bývají středně silné teplotní inverze.

V horních částech svahů mimo severní sektor lze předpokládat potenciální výskyt submediteránní šípákové doubravy ze svazu *Quercion pubescenti-petraeae* - a to dřínové doubravy (*Corno-Quercetum*), zatímco pro plošiny jsou charakteristické ochuzené panonské teplomilné doubravy ze svazu *Aceri tatarici-Quercion* (asociace *Quercetum pubescenti-roboris*). Na konkávních částech svahů a na jejich úpatí na ně navazují panonské prvosenkové dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*). V nelesní vegetaci mají význam na konvexkonvexních tvarech jižního kvadrantu porosty drnových stepí svazu *Festucion valesiacae*, jinde teplomilné trávníky svazu *Bromion*, lemy svazu *Geranion sanguinei* a teplomilné křoviny svazu *Prunion spinosae.* Na narušených místech se objevuje teplomilná vegetace svazu *Dauco-Melilotion.* Na pórovitých vápencích na hřebeni západně od Valtic se vytváří i náznak vegetace svazu *Seslerio-Festucion pallentis*.

Nejrozšířenější jsou pole (středně velká), místy ještě rozčleněná mezemi s ruderálními porosty (bez černý, akát, růže šípková). Lesy jsou malé, zpravidla na nejstrmějších a severních svazích. Převažují akátiny - především v Lechovickém bioregionu. Několik cenných dřínových šípákových doubrav je v Mikulovském bioregionu (4.2) v navržených PR Vysoký roh a PR Rajsna.

Četné a typické jsou sady a vinice. Převažují rozsáhlé velkoprodukční celky v polích, jsou zde však i malebné části u vsí tvořené záhumenky.

1PN Pahorkatiny na vápnitých píscích

Převýšení svahů je menší než u ostatních pahorkatiny, zpravidla bývá do 50 m, v Mikulovském bioregionu až 70 m. Typické jsou především poměrně strmé svahy, zvláště při okrajích údolí, na které nad horní hranou svazu navazuje jen mírně členitý reliéf. Časté jsou meze, části segmentů v Mikulovském bioregionu byly zterasovány. Většinou ve svazích se nacházejí malé opuštěné pískovny.

V Mikulovském bioregionu tvoří vápnité miocénní štěrky a písky vrcholy slínových pahorků. Časté jsou výchozy vápnitých jílů a sprašové pokryvy, které však tvoří netypické součásti biochor.

Půdy jsou vysýchavé, ale bazické arenické černozemě, na jílech ostře přecházející do pelických černozemí. V lesích jsou udávány pararendziny a hnědé rendziny. Půdy na pískách (lehčí střední půda) mají šedou barvu, na vápnitých jílech (těžší střední půda) tmavohnědou barvu.

Klima je velmi teplé a suché (T4), relativně větrné, zvláště na vrcholcích a horních okrajích údolí. Výrazně se projevuje orientace svahů ke světovým stranám. Zvláště horní části svahů a

vrcholky pahorků leží mimo dosah teplotních inverzí a mají příznivý teplotní režim, umožňující existenci citlivé teplomilné bioty.

V horních částech svahů lze předpokládat potenciální výskyt submediteránních šípákových doubrav (svaz *Quercion pubescenti-petraeae*), a to zejména dřínové doubravy (*Corno-Quercetum*). Na konkávních částech svahů a na jejich úpatí na ně navazují panonské prvosenkové dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*). V nelesní vegetaci mají význam na konvexkonvexních tvarech porosty drnových stepí svazu *Festucion valesiacae*, jinde teplomilné trávníky svazu *Bromion*, lemy svazu *Geranion sanguinei* a teplomilné křoviny svazu *Prunion spinosae*, na ladech teplomilná vegetace svazu *Dauco-Melilotion*.

Lesy jsou na strmějších svazích, jsou malé, vzácněji středně velké, převážně tvořené akátem, ojediněle s příměsí dubu, jasanu a javoru mléče a babyky. Místy nově vznikly mladé kultury borovice lesní.

1RB Plošiny na slínech

Reliéf je zpravidla slabě zvlněná rovina s plochými pahorky a s širokými plochými depresemi. Převýšení na vzdálenost 2 km nepřesahuje 60 m, zpravidla je však do 30 m. Součástí typu jsou nezřetelné úzké potoční nivy.

Substrát tvoří neogenní slíny, paleogenní vápnité flyšové jíly a zvětraliny těchto hornin. Místy jsou slabé pokryvy spraší. Na Šibeničním vrchu vystupují útržky jurských vápenců.

Deprese bývají vlhčí, s pelickými, silně vápnitými černozeměmi, často se slabým solončakováním. Zde jsou půdy těžké a tak se tyto části blíží typu **1Db**. Na plochých elevacích a plošinách bývají karbonátové černozemě, někdy též solončakové. Zrnitostně jsou to těžší střední půdy a mají tmavohnědošedou až černou barvu.

Klima je velmi teplé a suché (T4). V depresích jsou středně výrazné přízemní teplotní inverze, které společně s vlhčími půdami činí výskyt xerotermofytů méně pravděpodobným. Plochá návrší a roviny mají slabší teplotní inverze, výhřevnější půdy a jsou zde vhodnější podmínky pro xerotermofyty.

Potenciální přirozenou vegetací je zřejmě mozaika ochuzených panonských teplomilných doubrav ze svazu *Aceri tatarici-Quercion* (zřejmě *Quercetum pubescenti-roboris*), místy doplněná středoevropskými mochnovými doubravami (*Potentillo albae-Quercetum*), i panonskými prvosenkovými dubohabřinami (*Primulo veris-Carpinetum*). V nivách potoků lze předpokládat olšové jaseniny (*Pruno-Fraxinetum*). Charakteristické jsou zasolené deprese (donedávna s komplexem halofilní vegetace), v mokřadech vegetace brakických rákosin svazu *Scirpion maritimi*.

V typu od počátku středověku dominovala orná půda; dnes je v extrémně velkých celcích a prakticky bez dřevin. Ohraničena jsou především komunikacemi a sady na okrajích sídel. Lesy jsou vzácné; převažují akátiny, v depresích topoliny. Lesy a jejich okraje jsou silně ruderalizované. Ojedinělé větrolamy jsou zpravidla jasanové a javorové s příměsí cizokrajných dřevin. Podél cest dožívají ovocná stromořadí.

Pouze podle potoků bývaly úzké pruhy luk, dnes jsou totálně zorněné, zbyly pouze ruderální porosty v odvodňovacích příkopech.

1RE Plošiny na spraších

Reliéf tvoří velmi rozsáhlé plošiny, které na vzdálenost 4 km nemají převýšení větší než 50 m. V některých případech se nápadněji svažují k okrajům, kde se nacházejí protáhlé ploché sníženiny tvaru velmi malých údolí, často suchých (úpady), s hloubkou do 15 m.

Segmenty typu se zpravidla vyskytují na sprašových překryvech štěrkopískových teras; substrátem je karbonátová spraš. V místech, kde je spraše méně, přechází tento typ v typ biochory **1RN.**

Půdy jsou téměř výhradně typické černozemě s tmavohnědošedou barvou. V lesících jsou uváděny hnědozemě. Stálé vodní toky zde téměř chybějí, kde jsou, vyvinuly se úzké nivy s černicemi.

Klima je velmi teplé a suché (T4), přízemní teplotní inverze jsou nevýrazné. Nebezpečím je na velkých holých pláních silný vítr a následná větrná eroze. Typ je charakteristický velmi homogenním prostředím.

Je možno předpokládat potenciální výskyt panonské teplomilné doubravy ze svazu *Aceri tatarici-Quercion* (*Quercetum pubescenti-roboris*) a případně panonské prvosenkové dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*). U potočních niv lze předpokládat vegetaci olšových jasenin (*Pruno-Fraxinetum*). Přirozená nelesní vegetace je vzácná, na vlhčích místech jsou zastoupeny porosty odpovídající vegetaci teplejšího křídla svazu *Calthion*, místy jsou zastoupeny rákosiny (*Phragmition* nebo *Scirpion maritimi*).

Pole v tomto typu biochory dosahují maximálního podílu a tvoří extrémně velké celky. Ohraničena jsou především komunikacemi, dále pak větrolamy. Lesy jsou zastoupeny ojedinělými akátovými a topolovými remízky. Dřevinná vegetace je tvořena především větrolamy (jasan, javor klen, topol černý, duby, cizokrajné dřeviny). Parkově upravené lesíky jsou součástí i NPR Lednické rybníky, která sem okrajově zasahuje (4.2).

Stojaté vody jsou chráněny v PR Františkův rybník.

1RN Plošiny na zahliněných štěrkopíscích

Typ představuje přechod mezi typem sprašových plošin a typem štěrkopískových teras. Pro tento typ biochory jsou charakteristické rozsáhlé roviny, přitom údolí a úpady jsou velmi vzácné.

Substrát je tvořen mnohametrovými pokryvy pleistocénních štěrkopísků se slabým pokryvem spraše.

Proti předchozím typům je charakteristická větší kyselost a suchost půd. Převažují zde arenické černozemě, v extrémnějších místech přecházející až do typických, výjimečně arenických kambizemí. V lesích jsou udávány luvizemě a kyselé hnědé půdy. Vlhčí půdy typu černic se nacházejí ve vzácných sníženinách a prameništích, kde je pokryv štěrkopísků slabý. Půdy mají hnědošedou barvu.

Klima je velmi teplé a suché (T4), přízemní teplotní inverze jsou střední až slabé. Problematické jsou silné větry na holých pláních.

Potenciální přirozenou vegetaci tvořily pravděpodobně panonské teplomilné doubravy ze svazu *Aceri tatarici-Quercion* (asociace *Quercetum pubescenti-roboris*) a případně panonské prvosenkové dubohabřiny (asociace *Primulo veris-Carpinetum*). Podél menších vodních toků lze předpokládat olšovo-jasanové luhy (*Pruno-Fraxinetum*). V terénních depresích lze očekávat mírné zasolení a brakické rákosiny svazu *Scirpion maritimi*.

Zcela dominují pole tvořící velké celky. Proti typům **1RB** a **1RE** se zde hojněji vyskytují remízky i menší (středně velké) lesní celky. Jsou tvořeny převážně akáty nebo směsí akátů a dubů, výjimečně i habrovými či jasanovými doubravami nebo umělými bory.

1RU Plošiny štěrkopískových teras

Reliéf má charakter v detailu slabě zvlněné roviny pliocenní štěrkopískové terasy s náznaky asi 10 m hlubokých údolíček a malých dun vátých písků. Nachází se zde malé opuštěné pískovny a jáma na těžbu podložních jílů u Poštorné. Kromě toho zde jsou kalová pole chemických závodů v Poštorné.

Půdy jsou suché, nepříliš kyselé, lehčí arenické kambizemě světle béžové barvy.

Klima je velmi teplé a suché (T4). Jsou zde podmínky pro středně silné přízemní teplotní inverze a větrnou erozi.

Základním typem potenciální vegetace je endemický typ panonských teplomilných doubrav s ostřicí doubravní (*Carici fritschii-Quercetum roboris*), v níž (na rozdíl od **1RV**) se velmi hojně vyskytuje *Quercus cerris* a pomístně i *Q. pubescens.* Na lokálně zahliněných místech jsou charakteristické panonské prvosenkové dubohabřiny (*Primulo veris-Carpinetum*), v nivách potoků vegetace olšových jasenin (*Pruno-Fraxinetum*). Na suchých odlesněných místech je charakteristická vegetace acidofilních trávníků svazu *Koelerio-Phleion phleoidis*. Na vlhkých loukách se předpokládá

vegetace teplomilnějšího křídla vlhkých luk svazu *Calthion*, rákosiny svazu *Phragmition*, vrbiny s dominantní *Salix cinerea* a vodní vegetace svazu *Batrachion aquatilis*.

Segment je téměř celý zalesněn velkým celkem lesa, převažují kulturní bory, často s příměsí dubu. Ostatní části lesa jsou dubové, s vysázeným dubem cerem. Les je částečně upraven na krajinářský park s romantickými stavbami Lednicko-valtického areálu (Rendez-vous, Apollónův chrám, U tří Grácií, Sv. Hubert). NPP Rendez-vous u stejnojmenného zámečku chrání dubový les na píscích s výskytem vzácných dřevokazných hub.

Při okrajích lesa jsou menší pole, vinice a suché pastviny, v údolíčkách drobné potoky a malé rybníky. Leží zde převážná část PR Františkův rybník s vodní plochou, mokřady a písčitými lady.

4.5. Dyjsko – moravský bioregion

Bioregion leží na jihu jižní Moravy, zabírá široké nivy – osy geomorfologických celků Dyjsko-svratecký a Dolnomoravský úval. Bioregion je tvořen širokými říčními nivami, náležícími do 1.vegetačního stupně. Území bylo od pravěku osídleno a v dnešní nivě leží významná centra Velké Moravy, přesto se zde zachovaly lužní lesy a rozsáhlé nivní louky. I přes narušení vodního režimu vodohospodářskými úpravami zde má řada druhů a společenstev nejreprezentativnější zastoupení v rámci celé české republiky. V současnosti mají lužní lesy a orná půda vyrovnané zastoupení, luk je málo, hojné jsou vodní plochy.

Bioregion zabírá nivy Moravy a jejich přítoků. Podkladem jsou převážně písky a štěrkopísky nejnižší terasy, povrch však tvoří 2 – 5 m mocné nivní hlíny, z nichž se zejména v jižní části noří na řadě míst tzv. hrúdy, částečně pohřbené přesypy vátých písků.

Potenciálně převládají lužní lesy. Donedávna byly nivy bohatě zalesněné převažující přirozenou lesní vegetací, střídající se s loukami s přirozenou druhovou skladbou a s mokřady. V posledním století byl ráz bioty značně narušen rozsáhlými vodohospodářskými úpravami.

Bioregion se rozkládá v termofytiku ve fytogeografickém okrese 18. Jihomoravský úval.

Potenciálně převládají lužní lesy. Tvrdý luh je tvořen vegetací podsvazu *Ulmenion*, zejména asociacemi *Ficario - Ulmetum campestris a Fraxino pannonicae - Ulmetum*, které zřídka na nejvyšších místech aluvia přecházejí do typů blízkých panonskému *Primulo verís -Carpinetum* (dubohabřiny a lipové doubravy svazu *Carpinion*). V depresích se často objevuje *Salici - Populetum* ze svazu *Salicion albae*. Primární bezlesí je vyvinuto na mokřadech (mrtvá ramena) s katénou vegetace svazu *Phragmition communis, Caricion gracilis*, které přecházejí ve vodě v různé typy vegetace svazů *Hydrocharition, Nymphaeion albae, Potamion lucentis, Potamion pusili a Batriachion aquatilis*. Primární bezlesí a lesní porosty pokrývají v současnosti asi pětinu rozlohy. Na části bezlesí se díky antropickým zásahům druhotně vyvinuly luční porosty, náležející svazům *Cnidion venosí, Alopecurion pratensis, Veronico longifoliae - Lysimachion vulgaris*. Na hrúdech jsou ostrůvky xerofilní luční vegetace svazů *Festucion valesiacae* nebo *Koelerio -Phleion phleiodis*.

Na sledovaném území jsou v Dyjsko-moravském bioreginu vylišeny tyto biochory:

1Le Širší hlinité nivy s hrúdy

Podél řek jsou výrazné břehové valy a mrtvá ramena, u okrajů niv rozsáhlé ploché bezodtoké deprese. Díky podstatně silnější fluviální dynamice jsou tyto tvary výraznější v nivě Moravy. Nivy jsou zpestřeny řadou zanikajících tůní a rozsáhlými písčitými dunami (hrúdy). Téměř všechna koryta

řek jsou umělá, s širokými bermami a vysokými hrázemi. Jsou zde i mohutné příkopy, násypy hrází nádrží a komunikací.

Substrát je tvořen povodňovými jílovitými hlínami o mocnosti kolem 5 m v nivě Moravy a jemně písčitými hlínami o mocnosti kolem 2 m u ostatních řek. Pouze na nepatrných zbytcích konvexních břehů v meandrech vystupují lavice podložních štěrků a písků a dále se při povodních dotvářejí. Charakteristické jsou duny křemitých vátých písků protáhlé podél Dyje ve směru SZ-JV.

Mezi půdami převažují těžší glejové fluvizemě, na Dyji mezi Křivým jezerem a Podivínem, na Moravě u Mikulčic jsou těžké černice typické, glejové i pelické.černice Půdy jsou zpravidla mírně vlhké a světle hnědošedé barvy. V malých depresích a mrtvých ramenech vznikly typické gleje, dnes tvořící asi jen 2 % plochy nivy. Půdy na hrúdách jsou relativně kyselé lehké arenické kambizemě, které jsou při povrchu velmi suché a výhřevné. Mají našedlou béžovou barvu.

Klima je velmi teplé a mírně suché (T4), důsledkem depresní polohy jsou však přízemní teplotní inverze, díky zvýšené vlhkosti půd s četnými mlhami. Teplotní inverze zkracují vegetační sezónu a podporují přežití splavených druhů bioty středních poloh. Na hrúdách je mikroklima podstatně teplejší a sušší.

Potenciální vegetaci tvrdého luhu tvoří porosty, odpovídající panonské asociaci dubových jasenin (*Fraxino pannonicae-Ulmetum*), které na zalesněných hrúdech přecházejí až do dubohabřin svazu *Carpinion*, přičemž nedávno zde byla rozlišena asociace *Fraxino pannonicae-Carpinetum*. Na nejvyšších hrúdech lze uvažovat i o teplomilných doubravách (*Carici fritschii-Quercetum roboris*). Na velmi omezených plochách se objevuje i měkký luh s vrbou bílou (*Salicetum albae*). Přirozenou náhradní vegetaci tvoří vesměs luční porosty svazu *Cnidion venosi*, místy přecházející do vegetace asociace *Serratulo-Festucetum commutatae*, ojediněle i do jiných vegetačních typů svazu *Molinion.* Ojediněle se dosud vyskytují vysokobylinné porosty svazu *Veronico longifoliae-Lysimachion vulgaris*. V mokřadech převažují různé typy porostů vysokých ostřic (svaz *Caricion gracilis*), řidčeji rákosin (svaz *Phragmition*), ve vodě pak porostů svazu *Nymphaeion albae*, *Hydrocharition*, *Potamion lucentis* a na zastíněných místech *Lemnion minoris*, na obnažených dnech svaz *Oenanthion.* Na odlesněných hrúdech se setkáme s acidofilními trávníky ze svazu *Koelerio-Phleion phleoidis*.

Lesy na rozdíl od **1Lh** jsou s výjimkou soutoku Moravy a Dyje fragmentovány do malých a středně velkých lesů a prolínají se zbytky luk se solitery dubů. V dřevinné skladbě převažují jasanové doubravy s jasanem úzkolistým. Na hrúdech jsou porosty habru, dubů, borovic, výjimečně i akátu. Jedinečný komplex lesů v oblasti soutoku Moravy s Dyje je z části stále zaplavován, podél Dyje dodnes přirozeně a v poldru uměle. Zachovaly se zde i zbytky pralesů, částečně chráněné v rezervacích. Mokřadní lesy jsou chráněny v NPP Pastvisko u Lednice a NPR Křivé jezero.

Do 50. let nejčastějším způsobem využití byly louky. Dnes se zachovaly vzácně, cenné zbytky jsou ojedinělé, malé fragmenty jsou součástí NPR Křivé jezero. Poměrně velké plochy luk v oblasti Soutoku jsou na hrúdech, tj. suché, nezaplavované. Nelesní mokřady s tůněmi jsou součástí NPP Pastvisko u Lednice.

Vodní plochy tvoří především tři neúměrně rozsáhlé nádrže Nové Mlýny. Důležitá jsou mrtvá ramena, často zanikající a chráněná v PP Jezírko Kutnar, PP Květné jezero, nejčastějším využitím typu biochory jsou rozlehlé celky polí, často však s remízky, zalesněnými tůněmi a stromořadími.

Sady jsou vzácné a tvořené zahrádkami v okolí sídel, především u Břeclavi.

Niva v okolí Lednice je přeměněna v krajinářský park vysoké hodnoty s řadou romantických staveb včetně minaretu.

(Martin Culek a kol.: Biogeografické členění České republiky, 1995, Praha
Martin Culek a kol.: Biogeografické členění České republiky II, 2005, Praha)

3. ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Územní systém ekologické stability (ÚSES) je podle § 3 písmene a) zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Hlavním smyslem ÚSES je posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb.

Skladebné prvky ÚSES

Biocentrum
Biotop, nebo centrum biotopů v krajině, který svým stavem a velikostí umožňuje trvalou existenci přirozeného či pozměněného, avšak přírodě blízkého ekosystému.

Biokoridor
Území, které neumožňuje rozhodující části organismů trvalou dlouhodobou existenci, avšak umožňuje jejich migraci mezi biocentry a tím vytváří z oddělených biocenter síť.

Interakční prvek
Krajinný segment, který na lokální úrovni zprostředkovává příznivé působení základních skladebných částí ÚSES (biocenter a biokoridorů) na okolní méně stabilní krajinu do větší vzdálenosti. Mimo to interakční prvky často umožňují trvalou existenci určitých druhů organismů, majících menší prostorové nároky (vedle řady druhů rostlin některé druhy hmyzu, drobných hlodavců, hmyzožravců, ptáků, obojživelníků atd.).

Poznámka:
Vzhledem k rozsahu sledovaného území nejsou v této studii interakční prvky řešeny.

Dělení ÚSES dle významu

Nadregionální ÚSES
Rozlehlé ekologicky významné krajinné celky a oblasti s min. plochou alespoň 1000 ha. Jejich síť by měla zajistit podmínky existence charakteristických společenstev s úplnou druhovou rozmanitostí bioty v rámci určitého biogeografického regionu.

Regionální ÚSES
Ekologicky významné krajinné celky s minimální plochou podle typů společenstev od 10 do 50 ha. Jejich síť musí reprezentovat rozmanitost typů biochor v rámci určitého biogeografického regionu.

Lokální ÚSES
Menší ekologicky významné krajinné celky do 5-10 ha. Jejich síť reprezentuje rozmanitost skupin typů geobiocénů v rámci určité biochory.

Návrh nadregionálního a regionálního územního systému ekologické stability je převzatý z Generelu regionálního a nadregionálního ÚSES na území Jihomoravského kraje (AGERIS, 2003), vycházejícího z Územně technického podkladu nadregionálních a regionálních ÚSES ČR (1996).

3.1. Nadregionální ÚSES

Součástí nadregionálního ÚSES jsou nadregionální biocentra a nadregionální biokoridory.

Nadregionální bicentra jsou členěna na reprezentativní a unikátní.

Základní funkcí reprezentativních nadregionálních biocenter je reprezentovat typické soubory ekosystémů jednotlivých bioregionů. Soustava reprezentativních nadregionálních biocenter je tedy utvořena tak, aby se v každém bioregionu nacházelo alespoň jedno reprezentativní nadregionální biocentrum o minimální rozloze 1000 ha.

Unikátní nadregionální biocentra jsou navržena bez přímé vazby na biogeografické členění území v místech s nadregionálně významnými soubory unikátních ekosystémů. Na rozdíl od reprezentativních nadregionálních biocenter nemají stanovenou základní minimální výměru. Jejich rozloha vyplývá vždy z konkrétní rozlohy území s příslušnými unikátními biotickými podmínkami.

Hlavní funkcí nadregionálních bikoridorů je propojení soustavy reprezentativních nadregionálních biocenter (na unikátní nadregionální biocentra navazovat nemusí) a zajištění migrace organismů po nadregionálně významných migračních trasách. Kromě přímé návaznosti na nadregionální biocentra mohou nadregionální biokoridory navazovat i na jiné nadregionální biokoridory.

V ÚTP jsou nadregionální biokoridory složeny z os a ochranných zón těchto os. Osa nadregionálního biokoridoru je přitom chápána jako celý nadregionální biokoridor v dřívějším pojetí (s šířkovými parametry biokoridoru regionálního) a ochranná zóna osy jako oboustranně přiléhající území o šíři až 2 km na každou stranu od osy, v němž je uplatňován zvýšený zájem příslušného orgánu ochrany přírody pro podporu koridorového efektu.

Osy nadregionálních biokoridorů jsou členěny podle požadovaných cílových ekosystémů pro migraci do několika typů – vodní, nivní, teplomilné doubravní, mezofilní hájové, mezofilní bučinné, borové a horské. Do os nadregionálních bikoridorů jsou podle potřeby vložena regionální biocentra tak, aby délka jednotlivých úseků nadregionálních biokoridorů nepřerušených regionálními biocentry nepřesahovala 8 km, tj. limitující maximální přípustnou délku pro zajištění funkčnosti nadregionálního biokoridoru.

3.1.1 Nadregionální biocentra na území LVA

109 - NRBC Soutok

Reprezentativní biocentrum pro 4.5 Dyjsko-moravský bioregion, situované na jižním okraji území ve společné údolní nivě kolem soutoku Moravy a Dyje, na hranicích se Slovenskem a Rakouskem. Mělo by zahrnovat nivní, vodní, mezofilní hájové a luční ekosystémy. Toto NRBC bylo v Generelu R a NR ÚSES podstatně rozšířeno (s přesahem na Slovensko), zahrnuje také původní RBC 1 Tvrdonice a RBC 2 Mikulčice (byla vyjmuta oblast archeologického naleziště). Významným podpůrným argumentem pro rozsáhlé biocentrum je i skutečnost, že je celé území zařazeno mezi návrhy chráněných území soustavy Natura 2000 – evropsky významná lokalita a mezi ptačí oblasti Natura 2000.

2011 - NRBC Hlohovecké rybníky

Unikátní biocentrum v 4.2 Mikulovském bioregionu. Soustava rybníků z 15.století s břehovými porosty a s přilehlými loukami a lesy, významná ornitologická lokalita, součást mokřadů zapsaných v Ramsarské konvenci, mokřady Dolního Podyjí (NPR Lednické rybníky). Břehy rybníků

byly především v 19, století formovány do podoby krajinářských parkových úprav. Na jižním břehu Nesytu je významná lokalita slanomilné vegetace s výskytem kriticky ohrožené halofytní vegetace a vzácnými druhy motýlů (NPR Slanisko u Nesytu). Území je vytipováno jako ptačí oblast Natury 2000.

3.1.2. Nadregionální biokoridory na území LVA

K 161 -

Dlouhý biokoridor vedený údolím řeky Dyje spojující NRBC 28 – Údolí Dyje a NRBC 1098 – Soutok. Má dvě osy – jednu v celém průběhu s cílovými vodními ekosystémy, druhou převážně s cílovými nivními ekosystémy (mimo území LVA krátký úsek s mezofilními hájovými ekosystémy). Vodní osa nadregionálního biokoridoru je vymezena podél vlastního toku, reprezentující vodní ekosystém, včetně ekosystémů litorálního pásma a obnažených břehů. Nivní osa nadregionálního biokoridoru reprezentuje nivní polohy, především lužní lesy a podmáčené mokřadní louky v nivě Dyje. Do os NRBK jsou vložena RBC Dyjský luh (RBC 7 – Pastvisko – k vymezení v nivní ose NRBK severně od Lednice) a RBC 6 – Lubeš (k vymezení v nivní ose NRBK mezi Lednicí a Břeclaví). V ÚTP je vodní osa vedena ve vazbě na hlavní koryto řeky Dyje, které v zástavbě města Břeclavi opevněné a ve kterém tvoří výraznou migrační bariéru kolmý jez. Variantně je navržen přesun vodní osy NRBK K 161 na vedlejší koryto Dyje, procházející okrajem nově navrženého rozsáhlého regionálního biocentra a dále mezi Břeclaví a Poštornou.

Návrh – Podporovat přirozenou obnovu lesních porostů, zachovat stávající využívání s podporou přirozené obnovy v lesních porostech. Nutnost regulovaných umělých „záplav“.

3.2. Regionální ÚSES

Součástí regionálního ÚSES jsou regionální biocentra a regionální biokoridory.

Regionální biocentra jsou obecně členěna na reprezentativní, kontaktní a unikátní.

Základní funkcí reprezentativních regionálních biocenter je reprezentovat typické ekosystémy pro jednotlivé typy biochor vyskytujících se v ČR. Kontaktní regionální biocentra mají umožnit kontakt reprezentativních ekosystémů příslušných typů biochor. Unikátní regionální biocentra jsou navržena bez přímé vazby na biogeografické členění území v místech s regionálně významnými specifickými ekosystémy.

Minimální potřebná výměra regionálních biocenter se podle typů cílových ekosystémů pohybuje od 5 do 40 ha. V případě lesních biocenter se ovšem jako optimální udává výměra přesahující 100 ha.

Regionální biocentra jsou v ÚTP buď vložena do os nadregionálních biokoridorů nebo umístěna mimo osy nadregionálních biokoridorů. Rozmístění regionálních biocenter je v ÚTP je dáno nejen potřebou reprezentovat všechny významné typy biochor vyskytujících se v ČR, ale také nutností dodržet maximální přípustnou délku regionálních biokoridorů a dílčích úseků os nadregionálních biokoridorů.

Hlavní funkcí regionálních biokoridorů je propojení soustavy reprezentativních a kontaktních regionálních biocenter (pokud nejsou biocentra propojena nadregionálními biokoridory) a zajištění migrace organismů po regionálně významných migračních trasách. Kromě regionálních biocenter mohou regionální biokoridory navazovat na nadregionální biocentra, osy nadregionálních biokoridorů nebo jiné regionální biokoridory.

Základními limitujícími prostorovými parametry pro regionální biokoridory jsou maximální přípustná délka, obecně stanovená na 8 km, a minimální potřebná šířka, podle typů reprezentovaných ekosystémů se pohybující v rozmezí 20 – 50 .

3.2.1. Regionální biocentra na území LVA

RBC Lubeš (6)

V ÚTP je daným územím veden nadregionální biokoridor K 161 se dvěma osami, reprezentujícími vodní a nivní ekosystémy. Do nivní osy NRBK je východně od Lednice vloženo RBC Lubeš. V základní variantě je v daném prostoru umístěno rozsáhlé lužní regionální biocentrum, zahrnující i plochu původně navrženého RBC 6. Významným podpůrným argumentem pro rozsáhlé biocentrum je i skutečnost, že je celé území zařazeno mezi návrhy chráněných území soustavy Natura 2000.

RBC Dyjský luh

V ÚTP je daným územím veden nadregionální biokoridor K 161 se dvěma osami reprezentujícími vodní a nivní ekosystémy. Do os NRBK jsou vložena dvě RBC 7 Pastvisko (u Lednice) a 8 Křivé jezero (u Nových Mlýnů). V návrhu územního plánu VÚC Pálava je v daném prostoru umístěno jedno rozsáhlé regionální biocentrum zahrnující i plochy obou původně navržených RBC. Krajský generel ÚSES přebírá toto řešení s tím, že plochu rozsáhlého nového regionálního biocentra rozšiřuje ještě o zbývající část lužního lesa v bezprostřední blízkosti Lednice. Významným podpůrným argumentem pro rozsáhlé biocentrum je i skutečnost, že je celé území zařazeno mezi návrhy chráněných území soustavy Natura 2000.

Kvalitní lužní pralesy a lesy, lužní louky a rozorané louky s mokřadními a vodními společenstvy (1BC5, 1C4, 1CD4)

Navržený typ společenstva – úplná dynamická časoprostorová fluviální sukcesní série nivních biotopů, která bude vytvořena revitalizací řeky Dyje od jezu Bulhary po Lednici v pravobřežním poldru.

3.2.2. Regionální biokoridory na území LVA

RK 139

Krátký biokoridor spojuje podél potoka Včelínku jihovýchodně od Lednice RBC Lubeš a NRBC Hlohovecké rybníky – v celé délce je biokoridor k vymezení v ochranné zóně NRBK K 161

3.3. Lokální ÚSES

Součástí lokálního ÚSES jsou lokální biocentra, lokální biokoridory a interakční prvky. Jedná se o nejhustší síť ekologicky stabilizujících segmentů, která se navrhuje především podle prostorových kriterií jejich fungování. Při volbě dochovaných segmentů se uplatní relativní výběr, hledisko reprezentativnosti je v tomto případě druhořadé, celou škálu typů přirozených ekosystémů zabezpečuje ÚSES vyššího stupně.

Minimální velikost lokálních biocenter je 1 - 3 ha podle druhu cílového společenstva: (lesní, luční a kombinovaná společenstva - 3 ha, mokřady, společenstva stepních lad – 1 ha, společenstva skal – 0,5 ha).

Maximální délka lokálního biokoridoru je 1500 – 2000 m podle cílového společenstva, minimální šířka lokálního biokoridoru je 10 – 20 m podle cílového společenstva.

Návrh lokálního územního systému ekologické stability navazuje na návrh prvků ÚSES vyššího řádu. Vychází ze zpracovaného generelu ÚSES, územních plánů obcí a sídelních útvarů a jejich změn a ze zpracovaných komplexních pozemkových úprav některých obcí (k. ú. Hlohovec).

Lokální ÚSES na území LVA

Jednotlivé prvky lokálního ÚSES jsou popsány v tabulkách, které jsou součástí průvodní zprávy. Jednotlivé prvky jsou řazeny podle katastrálních území, lokální biocentra jsou specifikována svým názvem, lokální biokoridory jsou očíslovány.
Do tabulek jsou zanesena také nadregionální a regionální biocentra a biokoridory.

4. ZMĚNY VYMEZENÍ PRVKŮ ÚSES

Změny zahrnují seznam katastrálních území, kde došlo ke změně úrovně významnosti daného prvku, polohy nebo trasování oproti závaznému řešení uváděnému v územně plánovací dokumentaci.

Komplexní pozemkové úpravy byly do návrhu zaneseny beze změny.

Hranice prvků nadregionálního a regionálního významu byly upřesněny při zakreslování do map v měřítku 1:10.000, do katastrálních map.

k. ú. Břeclav
- zvětšením nadregionálního biocentra Soutok byla zrušena lokální biocentra na těchto pozemcích

k. ú. Bulhary
- beze změny

k. ú. Hlohovec
- beze změny

k. ú. Charvátská Nová Ves
- zvětšením regionálního biocentra Lubeš byla zrušena lokální biocentra na těchto pozemcích

k. ú. Ladná
- beze změny

k. ú. Lednice
- uváděné nadregionální biocentrum Dyjský luh je specifikováno jako biocentrum regionálního významu.
- je zvětšena jeho plocha na k. ú. Lednice, tím byla zrušena lokální biocentra, která byla vložena do nadregionálního biokoridoru.
- byla zrušena lokální biocentra, která byla vytipována na pozemcích společných s nadregionálním biocentrem Lednické rybníky.

- byl přetrasován (zkrácen) lokální biokoridor, který byl veden v souběhu se severním břehem NRBC Lednické rybníky. Funkční elementy kostry ekologické stability budou plnit funkci interakčních prvků.

k. ú. Podivín
- byl zrušen lokální biokoridor (navržený, v současné době nefunkční) trasovaný v ose vodního toku Trkmanka, v těsném souběhu je navržen funkční lokální biokoridor vedený lesním komplexem a spojující lokální biocentra opět v lesním společenstvu.

k. ú. Poštorná
- beze změny

k. ú. Sedlec
- beze změny

k. ú. Úvaly
- beze změny

k. ú. Valtice
- beze změny

5. ZÁVĚR

Zpracovávaná urbanistická studie Lednicko-valtického areálu, II.etapa a její část – upřesnění nadregionálního, regionálního a lokálního územního systému ekologické stability by se měla stát koordinačním podkladem pro další rozvoj a projekční práce v oblasti ÚSES. Byl kladen důraz na vytvoření navazujícího systému prvků jednotlivých úrovní při dodržení prostorových vztahů a jejich reprezentativnosti.

6. POUŽITÁ LITERATURA, PODKLADY

Urbanistická studie Lednicko-valtického areálu, MZLU, Lednice, 2000
Územně technický podklad nadregionálních a regionálních ÚSES ČR, 1996
Generel regionálního a nadregionálního ÚSES na území Jihomoravského kraje, AGERIS s.r.o., Brno, 2003
Územní prognóza Břeclavska, UAD STUDIO, 2005
Územní plán velkého územního celku Pálava, Löw a spol., koncept
ÚSES Lanžhot – Břeclav – Milovice, Zdeněk Bauer, 1994
Komplexní pozemková úprava, k. ú. Hlohovec, Geodis, 2001
Martin Culek a kol.: Biogeografické členění České republiky, 1995, Praha
Martin Culek a kol.: Biogeografické členění České republiky II., 2005, Praha

7. Tabulková část

Nadregionální územní systém ekologické stability					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
109 - NRBC Soutok	reprezentativní biocentrum	Reprezentativní biocentrum pro 4.5 Dyjsko – moravský bioregion, situované na jižním okraji území ve společné údolní nivě kolem soutoku Moravy a Dyje, na hranicích se Slovenskem a Rakouskem. Zahrnuje nivní, vodní, mezofilní hájové a luční ekosystémy. Evropsky významná lokalita, ptačí oblast - Natura 2000.	Podporovat přirozenou obnovu lesních porostů, zachovat stávající využívání s podporou přirozené obnovy v lesních porostech.		
2011 - NRBC Hlohovecké rybníky	unikátní biocentrum	Unikátní biocentrum v 4.2 Mikulovském bioregionu. Soustava rybníků z 15.století s břehovými porosty a s přilehlými loukami a lesy, významná ornitologická lokalita, součást mokřadů zapsaných v Ramsarské konvenci, mokřady Dolního Podyjí. Na jižním břehu Nesytu významná lokalita slanomilné vegetace s výskytem kriticky ohrožené halofytní vegetace a vzácnými druhy motýlů. NPR Lednické rybníky, NPR Nesyt, ptačí oblast - Natura 2000	Udržovat krajinářské parkové úpravy, mimo ně podporovat přirozenou obnovu břehových porostů, extenzivní využívání luk	1 BC, C 4,5	
K 161	nadregionální biokoriodr	Biokoridor vedený údolím řeky Dyje spojující NRBC 28 – Údolí Dyje a NRBC 109 – Soutok. Má dvě osy – jednu v celém průběhu s cílovými vodními ekosystémy, druhou převážně s cílovými nivními ekosystémy. Vodní osa nadregionálního biokoridoru je vymezena podél vlastního toku, reprezentující vodní ekosystém, včetně ekosystémů litorálního pásma a obnažených břehů. Nivní osa nadregionálního biokoridoru reprezentuje nivní polohy, především lužní lesy a podmáčené mokřadní louky v nivě Dyje. Do os NRBK jsou vložena RBC Dyjský luh a RBC 6 – Lubeš . NRBK K 161 je veden variantně.	Podporovat přirozenou obnovu lesních porostů, zachovat stávající využívání s podporou přirozené obnovy v lesních porostech.		

Regionální územní systém ekologické stability					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
RBC Dyjský luh	reprezentativní biocentrum	Kvalitní lužní pralesy a lesy, lužní louky a rozorané louky s unikátnímu společenstvy podmáčených luk. Celé území je zařazeno mezi návrhy chráněných území soustavy Natura 2000.	úplná dynamická časoprostorová fluviální sukcesní série nivních biotopů, která bude vytvořena revitalizací řeky Dyje od jezu Bulhary po Lednici v pravobřežním poldru.	1 AB 2,3 1 BC,C 4,5	
RBC Lubeš	reprezentativní biocentrum	Rozsáhlý komplex kvalitních lužních lesů. Celé území je zařazeno mezi návrhy chráněných území soustavy Natura 2000.	Podporovat přirozenou obnovu lesních porostů, zachovat stávající využívání s podporou přirozené obnovy v lesních porostech.	1 AB,B 2,3 1 BC,C 4,5	
RK 139	regionální biokoridor	Krátký biokoridor spojující podél potoka Včelínku jihovýchodně od Lednice RBC 6 – Lubeš a NRBC 2011 – Hlohovecké rybníky – v celé délce je biokoridor k vymezení v ochranné zóně NRBK K 161	doplnit liniové společenstvo s přirozenou druhovou skladbou, využít stávající břehové porosty		

Lokální územní systém ekologické stability - k. ú. Bulhary					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
U Nejdeckých rovin	navržené biocentrum	intenzivní orná půda ohraničená dvěma větrolamy	lesní společenstvo s ekotonovým okrajem, dub letní *(Quercus robur)* , svída dřín *(Cornus mas)* , trnka *(Prunus spinosa)*	1 BD 3	5 ha
1	funkční biokoridor	Porost větrolamu s částečně nepůvodními druhy dřevin	biokoridor s přirozenou skladbou dřevin	1 BD 3	1800 m
2	částečně funkční biokoridor	Porost větrolamu s částečně nepůvodními druhy dřevin	biokoridor s přirozenou skladbou dřevin	1 BD 3	1000 m - stávající 320 m - návrh

Lokální územní systém ekologické stability - k. ú. Hlohovec					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
Nad Culisty (Cilina)	funkční biocentrum	akátový lesík s příměsí dubu šípáku	Postupná přeměna druhové skladby výběrným způsobem na přírodě blízká společenstva domácích dřevin dle STG – dub zimní (Quercus petraea), habr (Carpinus betulus), lípa srdčitá (Tilia cordata), jeřáb břek (Sorbus torminalis), javor babyka (Acer campestre), svída krvavá (Cornus sanguinea), hlohy (Crataegus monogyna, Crataegus laevigata), brslen bradavičnatý (Euonymus verrucosa), ptačí zob obecný (Ligustrum vulgare), řešetlák počistivý (Rhamnus catharticus), kalina tušalaj (Viburnum lantana)	1 B 3 1AB 3	8,7 ha
Stará Hora	funkční biocentrum	stepní společenstvo VKP, NCHPV	zachovat stávající druhovou skaldbu stepního společenstva	1 AB 3	3 ha
9	navržený biokoriodr	orná půda	založit lesní liniové společenstvo dle STG - dub zimní *(Quercus petraea)* , habr *(Carpinus betulus)* , lípa srdčitá *(Tilia cordata)* , jeřáb břek *(Sorbus torminalis)* , javor babyka *(Acer campestre)* , ptačí zob obecný *(Ligustrum vulgare)* , dřín obecný *(Cornus mas),* kalina tušalaj *(Viburnum lantana)* , klokoč zpeřený *(Staphylea pinnata)* , višeň křovitá *(Cerasus fruticosa)* , brslen bradavičnatý *(Euonymus verrucosa)* , růže galská *(Rosa gallica)*	1 BC,C 3,4 1 BD 3 1 B 3	1100 m návrh šířka 15 m

název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
10	částečně funkční biokoridor	orná půda, remíz mezi poli – keřový porost bez černý *(Sambucus nigra),* trnka *(Prunus spinosa),* hloh *(Crataegus monogyna),* řešetlák počistivý *(Rhamnus catartica),* brslen evropský *(Euonymus europaeus),* na části orná půda	porost plošně rozšířit a doplnit dle odpovídajících prostorově funkčních parametrů, zvýšit druhovou pestrost dle STG - dub zimní *(Quercus petraea)* , habr *(Carpinus betulus)* , lípa srdčitá *(Tilia cordata)* , jeřáb břek *(Sorbus torminalis)* , javor babyka *(Acer campestre)* , ptačí zob obecný *(Ligustrum vulgare)* , dřín obecný *(Cornus mas),* kalina tušalaj *(Viburnum lantana)* , klokoč zpeřený *(Staphylea pinnata)* , višeň křovitá *(Cerasus fruticosa)* , brslen bradavičnatý *(Euonymus verrucosa)* , růže galská *(Rosa gallica)*	1 BD 3	730 m stávající 700 m návrh
11	částečně funkční biokoridor	orná půda, břehové porosty podél drobného potoka, poměrně málo ruderalizované porosty se spojitým porostem dřevin - olše, jasan, bez černý, šípek, brslen, doprovodné louky	porost plošně rozšířit a doplnit dle odpovídajících prostorově funkčních parametrů, zvýšit druhovou pestrost dle STG , dosadba břehových porostů	1 BD 3	640 m stávající 1000 m návrh

Lokální územní systém ekologické stability - k. ú. Lednice					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
U vinohradů	navržené biocentrum	orná půda	Založit porost s přirozenou druhovou skladbou - dub letní *(Ouercus robur)* , svída dřín *(Cornus mas),* trnka *Prunus spinosa)*	1 BD 3	3,2 ha
U Apolla	funkční biocentrum	Lesní porosty a mokřadní louky při vtoku Včelínku do Mlýnského rybníka, součást regionálního biokoridoru	podporovat přirozenou druhovou skladbu, dále nerozšiřovat areál rekreačního zařízení	1 BC 4,5	7,5 ha
U Krče (Na Včelínku)	navržené biocentrum	orná půda, břehové porosty na soutoku přirozeného a upraveného toku Včelínku, součást regionálního biokoridoru	podporovat přirozenou druhovou skladbu břehových porostů, revitalizace toku, rozšíření porostů - dub letní *(Ouercus robur)* , svída dřín *(Cornus mas)* , trnka *(Prunus spinosa)*	1 BC 4	4 ha
U Plantáží	funkční biocentrum	kvalitní lužní les s druhově i věkově pestrým porostem, s bohatým bylinným patrem	Podporovat přirozenou obnovu lesa	1 BC 4	3,6 ha
5	funkční biokoridor	kvalitní lužní les s druhově i věkově pestrým porostem, s bohatým bylinným patrem	Podporovat přirozenou obnovu lesa	1 BC 4	800 m
6	funkční biokoridor	kvalitní lužní les s druhově i věkově pestrým porostem, s bohatým bylinným patrem	Podporovat přirozenou obnovu lesa	1 BC 4	900 m

Lokální územní systém ekologické stability - k. ú. Podivín					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
Podivínský luh	funkční biocentrum	kvalitní lužní les s druhově i věkově pestrým porostem, s bohatým bylinným patrem	Podporovat přirozenou obnovu lesa	1 BC 4,5	6 ha
7	funkční biokoridor	lužní les a louky západně od upraveného toku Trkmanky	podporovat přirozenou obnovu lesa, extenzivní využívání luk		850 m
8	funkční biokoridor	lužní les a louky západně od upraveného toku Trkmanky	podporovat přirozenou obnovu lesa, extenzivní využívání luk		850 m

Lokální územní systém ekologické stability - k. ú. Poštorná					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
U střelnice	funkční biocentrum	Lesní porost v rámci Bořího lesa, porost dubu zimního s příměsí dubu ceru, borovice	Podpora přirozené obnovy a věkové rozmanitosti		5,5 ha
Františkův rybník	funkční biocentrum	rybník s břehovými porosty a přiléhající lesní porost PR Františkův rybník	Udržovat břehové porosty, podporovat přirozenou obnovu, věkovou a druhovou rozmanitost lesa		19,7 ha
Pod tratí	funkční biocentrum	Porost lužního lesa a přilehlé místy podmáčené louky	Doplňovat přirozenou druhovou skladbu lesa, extenzivní využívání luk		14,7 ha
16	funkční biokoridor	Lesní porost v prostoru údolnice (přítok do Františkova rybníka), pestrý porost s vysokým zastoupením dubu	Podpora přirozené obnovy		1600 m

Lokální územní systém ekologické stability - k. ú. Sedlec					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
Studánkový vrch	funkční biocentrum	Prudké JZ – Z svahy s hustým keřovým porostem (stromové patro zastoupeno v menší míře) v rozsáhlé oblasti intenzivně obhospodařovaných vinic	Navýšit podíl stromového patra		14,7 ha
3	částečně funkční biokoridor	hustý zapojený porost remízu podél silnice	biokoriodr s přirozenou skladbou dřevin, rozšířit a napojit na funkční biokoridor tvořený lesním společenstvem		200 m stávající 400 m návrh
4	částečně funkční biokoridor	porost větrolamu s částečně nepůvodními druhy dřevin	biokoriodr s přirozenou skladbou dřevin		1300 m stávající 800 m návrh

Lokální územní systém ekologické stability - k. ú. Valtice					
název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
Rajsna	funkční biocentrum	Lesní porost, porosty dubu s příměsí ostatních dřevin, bohaté keřové i bylinné patro	obnova lesního porostu, dosadba dle stanovištních podmínek		11 ha
Vinice	funkční biocentrum	Vinice včetně náletových porostů a bohatého keřového patra	zachování bylinného patra na terasách		4,5 ha
Hraniční lesík	funkční biocentrum	drobný lesík na svahu západní expozice	dosadba dle stanovištních podmínek		4,2 ha
Katzelsdorský hájek	funkční biocentrum	Lesní porost, porosty dubu s příměsí ostatních dřevin	Podpora přirozené obnovy, posilovat dub		6,6 ha
Nad Katzelsdorfem	funkční biocentrum	Lesní porost na svahu západní expozice, porost dubu a borovice, bohaté keřové a bylinné patro	Podpora přirozené obnovy		6,1 ha
Rendezvous	funkční biocentrum	Typický lesní porost Bořího lesa s vegetací subkontinentálních doubrav s účastí prealpinských druhů, vysoké zastoupení dubu ceru, druhově bohatá bylinná společenstva na loukách. NPR Rendez-vous	Obnova dle plánu péče		17,7 ha
Allah I.	funkční biocentrum	Drobný rybník v rozvolněné kaskádě, břehové porosty s litorálním pásmem a přilehlými loukami	Podpora přirozené skladby břehových porostů, extenzivní využívání luk, ohroženo hnojením, eutrofizací		5,5 ha
U silnice	funkční biocentrum	Lesní porost v rámci Bořího lesa, porost dubu zimního s příměsí dubu ceru, borovice	Podpora přirozené obnovy a věkové rozmanitosti		9,3 ha

název	popis	aktuální stav	návrh opatření	stg	rozloha
12	funkční biokoridor	Břehové porosty podél drobného potoka, poměrně málo ruderalizované porosty se spojitým porostem dřevin - olše, jasan, bez černý, šípek, brslen, doprovodné louky	dosadba břehových porostů		1650 m
13	funkční biokoridor	Lesní porost v prostoru západního okraje Bořího lesa, převaha dubu ceru	Podpora přirozené obnovy		1830 m
14	funkční biokoridor	lesní porost podél lesního lemu, pestrý porost dřevin s dubem cerem, dubem zimním, borovice, osika atd.	Podpora přirozené obnovy a druhové i věkové pestrosti		1950 m
15	funkční biokoridor	Lesní porost v prostoru údolnice (přítok do Františkova rybníka), pestrý porost s vysokým zastoupením dubu	Podpora přirozené obnovy		2050 m
17	částečně funkční biokoridor	orná půda a náletové keřové porosty dřevin na mezích	lokálně rozšířit, doplnit výsadbu stromů		880 m stávající 1150 m návrh
18	navržený biokoridor	orná půda a náletové keřové porosty dřevin na mezích	lokálně rozšířit, doplnit výsadbu stromů		1450 m návrh
19	částečně funkční biokoridor	orná půda a náletové keřové porosty dřevin na mezích	lokálně rozšířit, doplnit výsadbu stromů		530 m stávající 1700 m návrh
20	funkční biokoridor	Lesní porost v prostoru hájku nad Katzelsdorfem, pestrý porost dřevin - dub cer, dub zimní, borovice, osika	Podpora přirozené obnovy a druhové i věkové pestrosti		1800 m
21	navržený biokoridor	Ruderální porosty podél regulovaného toku Svodnice - přítok Nesytu od jihu	Revitalizace toku, dosadba břehových porostů, posilování přirozených druhů dřevin		1020 m